

Motion till riksdagen 2011/12:N296

av **Leif Pettersson m.fl. (S)**

En jobbpolitik för Norrbotten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetsmarknaden i Norrbottens län.

Motivering

Det sker en bred uppgång på arbetsmarknaden i Norrbotten. I Norrbottens län har andelen företag som anger sig ha rekryteringsproblem ökat från 16 till 26 procent mellan våren 2010 och våren 2011. Bristen på arbetskraft är störst inom bygg- och anläggningsverksamhet, hotell- och restaurang, information och kommunikation samt inom tillverkningsindustrin. Inom hotell- och restaurang respektive bygg- och anläggning efterfrågas i huvudsak utbildade och erfarna specialistkockar, bygglidare, CNC-operatörer och licenssvetsare. Offentliga arbetsgivare har störst problem att rekrytera distrikts- och specialistläkare, sjuksköterskor inom akutsjukvård och disputerade universitetslärare inom vissa ämnesområden.

Trots uppgången så biter sig arbetslösheten fast. Andelen sysselsatta i Norrbotten utgjorde förra året 59,7 procent av befolkningen, motsvarande siffra för riket var 64,7 procent. Antalet arbetslösa var 12 200 personer, vilket motsvarar en arbetslöshet på 9,8 procent. Det kan jämföras med riket där arbetslösheten var 8,4 procent. Det totala antalet ungdomar i åldern 16–24 år i öppen arbetslöshet eller i program med aktivitetsstöd har varierat mellan cirka 3 000 och 4 100 under perioden januari 2009 till april 2011. Denna paradox visar att det finns en stor mismatch på arbetsmarknaden – många av de arbetslösa saknar den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar.

Samtidigt som efterfrågan på arbetskraft ökar, och trots att många av de arbetslösa saknar kompetens för att ta de jobb som finns, drar regeringen ner på utbildningar för de arbetslösa. Sedan inledningen av 2010 har antalet som finns i arbetsmarknadsutbildning, förberedande utbildning eller arbetspraktik i

Fel! Okänt namn på

Norrbotten minskat kraftigt. Det gäller särskilt arbetsmarknadsutbildningen, där antalet minskat från drygt 400 personer vid inledningen av 2010 till färre än 200 i maj 2011.

I ett längre perspektiv väntas arbetskraften i Norrbotten minska, vilket riskerar att ytterligare spä på bristen på arbetskraft. Norrbottens län är det län som enligt Arbetsförmedlingens framskrivning väntas ha störst minskning av arbetskraften räknat i procent under perioden 2010–2025. Minskningen beräknas till 14,4 procent eller knappt 17 600 personer. Under perioden 2010–2025 beräknas cirka 42 procent av den sysselsatta befolkningen i Norrbottens län lämna arbetsmarknaden av åldersskäl. Den demografiska utmaningen gör det än viktigare att se till att en större andel av den arbetsföra befolkningen kan delta på arbetsmarknaden och att de som är arbetslösa kan ta de jobb som finns.

För att möta och åtgärda mismatchen på arbetsmarknaden i Norrbotten krävs en bred satsning på utbildning och kompetens. Den som behöver hjälp för att kunna få ett jobb ska få stöd från Arbetsförmedlingen från första dagen. Arbetsförmedlingen ska kunna erbjuda långtidsarbetslösa regelbundna och kvalificerade möten med handläggare. Den sökandes kunskaper och yrkesfärdigheter ska dokumenteras genom validering som ska kunna erbjudas alla som behöver det. Den som har fel eller gammal kompetens i förhållande till vad som krävs på arbetsmarknaden ska senast inom 90 dagar erbjudas relevant utbildning. Jobb- och utvecklingsgarantin måste innehålla effektiva och kvalificerade insatser som leder till jobb. Finanspolitiska rådet har rekommenderat kraftigt ökade volymer av arbetsmarknadsutbildningar riktade till bristyrken. Även den reguljära vuxenutbildningen bör byggas ut. Utbildningsvikariat inom vård och omsorg kan ge personalen möjlighet till nödvändig kompetensutveckling samtidigt som en långtidsarbetslös får möjlighet till ett vikariat inom en viktig framtidsbransch.

Stockholm den 26 september 2011

Leif Pettersson (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Karin Åström (S)

Hannah Bergstedt (S)

Sven-Erik Bucht (S)